

Taisteluun Rauhan Puolesta

"The Suffragistin" kysymykseen: mitä tulevat naiset tekemään äsken voittamallaan äänioikeusvallalla? vastaa muitten muassa Mrs. Pethick-Lawrence, mainitun lehden joulukuun numerossa seuraavalla artikkelilla:

"Joskus erehdymme ajattelemaan, että kovin työ tehtävissämme on suoritettu. Joskus sanomme, että nyt ei enään tarvits talstella. Ei kuitenkaan ole varma siitä, että aika on vielä tullut riisua taisteluhaarniskamme. Tarkoitamme sellaista taistelua, kun naisten puoleemme on käynyt, sillä tulee muistaa, että naisliike on ainoa liike ihmiskunnan historiassa, joka on vuosisadan taistelut vapauden puolesta loukkaamatta tai haavoittamatta ainoatakaan ihmisolentoa. Me kohotamme voiton lippumme puhtaana veritahroista Suora toiminta naisliikkeessä ei tarkoita kenellekään ruumillista vahinkoa. Se tarkoittaa vaan sitä, että tiedämme mitä vaadimme ja pysymme päätöksessämme voittaaksemme mitä vaadimme.

Haluan kertoa, miten naiset voittivat erään vaatimuksensa meidän maassamme maaliskuulla 1919. Tiedätte, että rauhan sopimuksen jälkeen marraskuussa 1918, toivoimme me pahimmat ajat olevan sivuutetut. Erittäinkin toivoimme, että pienet lapset, nuo viattomat, jotka joutuivat sodan tähden kärsimään, pääsisivät nyt nälkäkidutuksesta. Mutta se toivo ei toteutunut. Kauppasulku yhä jatkuu. Me naiset olemme päättäneet, että jos jonkun täytyy kärsiä maailman syntien tähden, niin nuo kärsivät eivät saa olla lapsia. Me päättimme — me jotka olemme käyneet äänioikeustaistelun ja voitaneet — vaatia hallituksen poistamaan kauppasulun ja ruokkimaan nälkiintyneitä lapsia.

Kansainvälisen liittomme kautta soittimme kosketuksessa Itävallan ja Saksan naisten kanssa yhtä hyvin kuin olemme kosketuksessa Ranskan naisten ja kahdenkymmenen kahden muun maan naisten kanssa. Ja nämä itävaltalaiset naiset lähettivät meille Itävallan sairaaloissa lääkärin ottamia valokuvia luurankomaisista lapsista, jolle ei ollut mitään ravinnoksi. Näistä valokuvista teetimme suuria painokuvia ja sunnuntai- yönä maaliskuussa 1919 viisikymmentä meistä naisista kokoontui ja lähdimme parittain kello kahden toista ja neljän välillä aamuyöstä lähtemään näitä kuvajulistuksia Lontoon rakennusten seinille, toinen toisen liimaustyon ja toinen ollen apulaisena. Tämän teimme siksi, että kansa Lontoossa saisi nähdä hallituksen menettelyn seuraukset, jota menettelyä kansan nimessä jatketaan. Yhden naisistamme sai polttisi kiinni, kun hän oli liimaamassa plakaattiaan. Hänet vietiin oikeuteen ja tuomittiin syylliseksi. Ja arvatkaapa mikä se rikos oli, josta hänet tuomittiin maksamaan sakkoa? Hänet tuomittiin "epäsiveellisten kuvien yleisölle näyttelemisestä". Ja

nämät "epäsiveelliset kuvat" ovat samoja kuvia, joita Times ja muut johtavat Lontoon lehdet julkasivat viime syyskuussa painostaaksensa kansan yleistä vaatimusta varojen hankkimiseksi ruokkimaan Itävallan nälkiintyneitä lapsia. Nyt Englannin hallitus luovuttaa punnan jokaisen vapaaehtoisesti kerätyn punnan lisäksi tähän tarkoitukseen. Tämä vaan on yksi esimerkki valaisemaan sitä tosiasiaa, että jos teillä on rohkeutta tehdä sen, minkä uskotte oikeaksi, ja lausua julki sen minkä uskotte olevan totuuden, silloin kun koko maailma on teltä vastaan, niin joskus maailma kääntyy teidän puolellemme.

Nyt kun meillä on äänivalta on kysymys edessämme: "Mitä tulemme me sillä tekemään?" Me olemme suapuneet maailman, ei tämän eikä tuon maan äänioikeutettuna naisina, vaan koko maailman kansalaisina, oikeuksiinsa astuneena sukupuolena.

Onko naisilla mitään omaansa annettava maailman yleiseen elämään, vai tuleeko heidän äänensä hukkumaan entiseen äänimassaan? Minä uskon, että naisilla on jotain erikoista esiin tuotavana.

Menkäämme historiassa takasin ja katsokaamme mitkä olivat periaatteet, jolle naisliike perustui yli koko maailman. Yksi periaate oli vapauden periaate. Tarkoitoin persoonan vapautta, ihmishengen vapautta. Meille sanottiin, että miehet suojelevat meitä. Vaikka meitä miehet olisivatkin todella suojeleet, vaikkapa he olisivat aina laatineet lakeja meidän eduksemme, niin sittenkin olisimme vaatineet oikeuden elää itsenäistä elämäämme, omaa elämäntämme ja määrätä elämäme ja ihanteemme. Me olimme väsyneet siihen, että meille aina neuvottiin mi- hen olla naisellisia. Halusimme itse päästä selville ja päättää mikä on naisellisuutta.

Syys-tuulien soidessa, kalmiston luo nainen, jo vanha astuu, on mieli ja rintansa rauhaton ja silmänsä kyynelist' kastuu. Hän kummulle kylmälle polvistuu, sinitaivaalle katseensa johtaa, vain katseensa puhuu, vaiti on suu ja kyynel-helmet ne hohtaa.

On uransa kyyneleet kyntäneet ja rypyyhin syöneet posket, on virtoina silloin ne vuotaneet kun kuohuivat kyynelten kosket, kun maassamme voittaja elämöl ja vallitsi veriset päivät; se aika, se iskut häneenkäin löi, iklarvet sydämeen jäivät.

Hän kukkia kummulle nykyin tuo, on rakkaansa kummuissa nolissa, ja suruisan katseen haudalle luo: on taaskin ne tallattu, poissa..... — Ne kieltävät: "Kuolleitten tultavat ei kukkia niille saa laittaa!" — Kun tallaaivat lokaan ne, tunnotomat.

Hän uusia uhmaten taittaa. On rakkaimpansa jo povessa maan, sinne menneet nuorena, varhain, hän yksin, vanhana itkien vaan käy lävitse kyynelten tarhain. — "Miksi itket, miksi sä vaikerrat? — kyllä alka sun tuskasi kostaa. Sun surustasi tyrannit nauttivat." — Hän uljaana päänsä nostaa:

Minä uskon, että naiset astuessaan julkiseen elämään tuovat tullessaan vapauskäsitteet. Minä toivon, että naiset eivät tule kannattamaan sortotoimenpiteitä, kiristyslakeja; minä toivon että naiset eivät laadi lakeja, jotka saattavat enemmän ihmisiä poliisioikeuteen ja vankiloihin. Sen sijaan, että hallitsisimme poliisioikeuden ja vankilan avulla, me tahdomme ne hävittää pois kokonaan. Me emme luota vankiloihin. Robert Loufs Stewenson lausui kerran, että useimmat ihmiset yrittävät tehdä toisista ihmisistä hyviä, vaikka ainoa ihminen jonka kunkin tarvitsee parantaa on oma itsensä; toiset ihmiset te voitte tehdä onnelliseksi. Toivon, että edellinen lausunto tulee olemaan mottomme. Sillä jos teemme ihmiset onnellisiksi, niin me myöskin teemme heidät hyväksi. Pysykäämme uskollisina vapauden periaatteellemme.

Ja toinen ja koko naisliikkeen perustan muodostava periaate on se, että ihmiselämä on suurempi arvoinen kuin aineellinen rikkaus eli omaisuus.

Nykyaikana uhkaa ihmiselämää hirvittävä vaara; tarkoitan sodan vaaraa. Euroopassa ja me Englannissa, elämme nykypäivinä sodan uhualla. Sen sodan seurauksena, joka juuri on päätynyt Euroopassa on kaikista pikkulapsista 80 prosenttia tautien murjomia. Nykyään on käynnissä kaksikymmentä kaksi sotaa maailmassa. Millä hetkellä tahansa nämä pienet sodat voivat syttyä yhdeksi suureksi maailman sodaksi. Nykyään tehdään myrkykkaasua ja keksitään kaiken kaltaisia helvettin koneita ja etevät militantit sanovat, että kun ensimmäinen suuri sota tulee, tulevat he käyttämään sellaisia pommeja, jotka hävittävät ei ainoastaan ihmiselämän mutta myöskin

(jatkoa toisella sivulla)

... SUREVA ...

"Teitä itse en sankarit nukkuneet, työn urhot, te uljahat, sorjat, te levon tuon olette ansainneet oi, rosvojen repimät orjat, olitte eläissänne te jalaja, vaan jaloinpää kuollessanne. Siks' viettää ei mustalla murheella saa uljahat muistoanne.

Minä itken vaan kansani kurjuutta, jota verinen sortaja tallaa; minä itken ja odotan huomenta joka väistyi valkoista hallaa. Oi, milloin ovatkaan julmurit, oi, poissa kotini kunnahilta, sitä aikaa ehkä en nähdä voi, kun jo joutuu elämäni lita.

Niin, teltä, oi urhot mä muistaissain nää suruni suuremman voitan, kun kummullanne mä kuljeksin vain — näin teitä mä kunnioitan. En saisi teitä urhoina muistella, en kukkia hautaanne peittää, ain' ilkkuen ilkeä "valkea" ne pois tästä kummulta heittäjä.....

Hän nousee valkeahapsineen, jo, viel' hyvästit urhoille antaa. Myös nousee jo kultainen aurinko ja punaapi itäistä rantaa. — "Oi katso!" riemuiten huudahtaa. "se on nousua huomenen koiton. Ja vieläkö silmäni nähdä saa oi, pyhän ja oikean voiton....."

Wm. Lahtinen.

(jatkoa toisella sivulla)

Taiteesta Neuvosto- Venäjällä

Saksassa on ilmestynyt mielenkiintoinen kirja: "Uusi taide Venäjällä vv. 1914—1919." Se on Konstantin Umanskijn kirjottama ja varustettu Leopold Zahnin esipuheella. Kuvajäljennöksiä on 54.

Kirjottaja esittää, kuinka uudet taidesuunnat, syntyneinä ajan kiiirteen, tuhon, koneen ja kaupungin vaikutusten alaisina, ovat kaikissa maissa nousussa. Ja nyt kun taas, saartojen hieman helpottaessa, kansat pääsevät kanssakäymisiin, saadaan uusia taidevaikutelmiakin.

Tässä ei ole ainkomustakaan lähteä seuraamaan kirjottajaa eri taiteen aloilta. Ensiksikin olen niissä asioloissa maallikko. Eikähan ylipäänsäkään ole mahdollista ilman kuvajäljennöksiä antaa mitään käsitystä eri taidevirtauksista. Monet niistä perustuvat värisointuihin ja niistä ilman värejä kirjottaminen olisi kuitenkin samaa kuin mustikin kuvailminen sanoilla; yrittäköön sitä joka osaa.

Mutta sen voi nyt maallikkokin yleensä todeta, että näihin uusiin suuntiin sisältyy valtava kumouspyrkimys. Sanotaan, että niissä on paljon "hullutusta". Epäilemättä. Niin minustakin tuntuu. Mutta murroksen kauden kaikki uusi on pelokkaalle poroporvarismiehelle sikkaa hullutusta. Uusi taide voi toisaankin olla osaksi ajan yleisen mielettömyyden ilmausta, kuvastella niiden tunteita ja näkemyksiä, joiden silmissä kaikki pyörii käsittämättömänä sekamelskana. Mutta niinkuin monet eivät ajan yhteiskunnallisen sekamelskan kaoksen keskellä jaksa nähdä uutta nousseva järjestystä, niin eivät ne samat ainekset näe uuden taiteen viivojen ja värien mellastuksessa uuden sopusoinnun hahmoja. Taistelun pyörteet heidän silmiään sekoittavat.

Tuskin tarvitsee huomauttaa, ettei kaikki mikä "uutena taiteena" esiintyy ole kumouksellista. Suuri osa on taantumusta; osa ei taidetta ollenkaan, vaan siksi uskontelua, tyhjää sekä sisällön että ilmaisukeinojen puolesta. Bluffia, jolla naurataan poroporvareilta yllätetyn ihallua ja nousukasmieloneerilla rahaa. Tällaisten "taide"-ilmiöiden kanssa ei työväenluokalla ole mitään jakamista.

Mutta eräät seikat uudessa taiteessa kiinnittävät erikoisesti mieltämme. Esim. pyrkimys monumenttaalisuuteen ja vältävyyteen. Sillä vain sitenhan voidaan suurta asioita puhua suurille joukoille. Ja yksi asia on jo selvä: vain työväenluokka yhteiskunnassa valtaa pitävänä voi nostaa taitelijoita luomaan rebellistä ja suurta. Ja vain se voi antaa heille aineelliset keinotkin. Kapitalismin tilaukset ovat vain taiteen prostituutiota. Rebelliset taitelijat kapitalismin tappaa nälkään. Ja yrittää tappaa rebellisen taiteenkin. Mutta työväki sen pelastaa.

Umanskijn kirjassa kerrotaan erästä mielenkiintoisesta suunnasta. Tatlinin skulpto-maalauksesta. Uu-